

24-26 MAYIS 2001
XXVI. GRUP PSİKOTERAPİLERİ SEMPOZYUMU
KİTAPÇIĞI

Booklet of XXVIth group psychotherapies symposium
May 24-26, 2001

YENİ MİLENYUMA GİRERKEN
ESKİ KONGRE VE SEMPOZYUMLARDAN SEÇMELER:
DR. ÖZBEK VE DR. LEUTZ'UN ESKİ AÇILIŞ KONUŞMALARI,
GÖRÜNTÜLER

words and views from previous congresses and symposiums:
opening addresses of Dr. Özbek and Dr. Leutz

ULUSLARARASI PSİKODRAMA AĞINDA BERGAMA VE DR. ÖZBEK
Pergamon and Dr. Özbek in international psychodrama net

ASKLEPİON VE BERGAMA: EKŞİ BEŞYÜZ, ARTI İKİBİN
Asclepion and Pergamon: minus five hundred plus, two thousand

XXVI. GRUP PSİKOTERAPİLERİ SEMPOZYUMU:
KONFERANSLAR, PANEL, BİLDİRİLER

lectures, panel and papers from
XXVIth group psychotherapies symposium

Yayına Hazırlayan / Editor: Doç. Dr. İnci Doğaner

Yıl 1995. Kapanış töreni. Aysel Özlü, Abdülkadir Özbek ve katılımcılar.

Yıl 1998. Dr. A. Özbek ve Dr. V. Özbek Dikili Liman yemeği. Yıl 1999. Bergama Belediye Başkanı Akif Ersezgin'i ziyaret.

Dr. Abdülkadir Özbek ve Dr.Grete Leutz

Yıl 1998. Kapanış Töreni.

**XXVI. GRUP PSİKOTERAPİLERİ SEMPOZYUMU
ESKÜLAP-BERGAMA-İZMİR-TÜRKİYE
24-26 MAYIS 2001**

**XXVIth GROUP PSYCHOTHERAPIES SYMPOSIUM
ASCLEPION-PERGAMON-İZMİR-TURKEY
MAY 24-26, 2001**

13. 6. 2000'de yitirdiğimiz Prof. Dr. ABDÜLKADİR ÖZBEK
bu sempozyumun MANEVİ BAŞKANIDIR. Bu sempozyum onun
anısına atfedilir.

*Prof. Dr. ABDÜLKADİR ÖZBEK, whom we lost in June 13, 2000
is the SPIRITUAL PRESIDENT of this symposium. This symposium is
dedicated to his memory.*

Düzenleyen
Organized by
İZMİR PSİKİYATRİ DERNEĞİ
Izmir Psychiatric Association

İşbirliği İçindeki Dernekler ve Kuruluşlar
In Cooperation With
TÜRKİYE GRUP PSİKOTERAPİLERİ DERNEĞİ
Turkish Association of Group Psychotherapies
İSTANBUL PSİKOTERAPİ VE GRUP PSİKOTERAPİLERİ DERNEĞİ
Istanbul Psychotherapy and Group Psychotherapies Ass.
BERGAMA BELEDİYESİ
Municipality of Pergamon

Aşağıdaki Şirketlere Katkıları İçin Teşekkür Ederiz:
Special Thanks To Following Firms

PFIZER İLAÇLARI A.Ş.
NOVARTİS ÜRÜNLERİ İLAÇ SEKTÖRÜ
ORGANON İLAÇLARI A.Ş.
LUNDBECK İLAÇ Ltd.Ş.

ONUR KURULU/HONORARY MEMBERS

Dr. Velhan ÖZBEK, TGPD Onur Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Gülören ÜNLÜOĞLU, TGPD Onur Krl. Üyesi
Dr. Grete LEUTZ, Überlingen Moreno Enstitüsü
Prof. Dr. Savaş KÜLTÜR, TPB Başkanı
Akif ERSEZGİN, Bergama Belediye Başkanı

DÜZENLEME KURULU/ ORGANISING COMMITTEE

Sempozyum Başkanı/President of the Symposium

Prof. Dr. Ayşen BAYKARA

Genel Sekreterler/General Secretaries

Doç. Dr. İnci DOĞANER

Uz. Dr. Emre KAPKIN

Saymanlar/Treasurers

Uz. Dr. Taner GÜVENİR

Doç. Dr. Nalan KALKAN OĞUZHANOĞLU

Bilimsel Koordinasyon Kurulu/ Scientific Coordinators

Kl. Psk. Ayşe ERYAVUZ

Doç. Dr. Gülçin BAŞDEMİR

Doç. Dr. Işıl VAHİP

Üyeler/Members

Dr. Fisun AKDENİZ

Dr. Turan AMAS

Prof. Dr. Cahide AYDIN

Doç. Y. Hem. Olcay ÇAM

Uz. Ahmet DİLSİZ

Dr. Ayşen ESEN

Uz. Dr. Leyla GÜLSEREN

Dr. Meral GENÇ

Dr. Mustafa KENDİ

Dr. Orhan Murat KOÇAK

Kl. Psk. Aysel ÖZLÜ

Doç. Dr. Müge TAMAR

Sosyal Kurul/ Social Committee

Dr. Berna AYBEK

Dr. Habibe GÜNEŞ

Yasemin REŞİTOĞLU

ÖDÜL JÜRİSİ/AWARD COMMITTEE

Prof. Dr. Işıl BULUT

Prof. Dr. Birsen CEYHUN

Prof. Dr. Abdülkadir ÇEVİK

Prof. Dr. Yıldırım B. DOĞAN

Prof. Dr. Hakan KUMBASAR

Doç. Dr. Ayla AYSEV SOYKAN

Prof. Dr. Gülören ÜNLÜOĞLU

KONUŞMACILAR VE GRUP LİDERLERİ / LECTURERS AND GROUP LEADERS

Prof. Sevil ATAÜZ (Türkiye/ Turkey)

Doç. Dr. Ali BABAOĞLU (Türkiye/ Turkey)

Dr. Jörg BURMEISTER (İsviçre/ Switzerland)

Doç. Dr. İnci DOĞANER (Türkiye/ Turkey)

Doç. Dr. Ayhan EĞRİLMEZ (Türkiye/Turkey)

Kl. Psk. Nevin ERACAR (Türkiye/ Turkey).

Prof. Dr. Bahar GÖKLER (Türkiye /Turkey))

Dr. Ülkü GÜRİŞİK (İngiltere/ UK)

Prof. Maurizio GASSAEU (İtalya/ Italy)

Prof. Arşaluy KAYIR (Türkiye/ Turkey)

Psk. Bircan KIRLANGIÇ (Türkiye/ Turkey)

Dr. Grete A. LEUTZ (Almanya/Germany)

Joseph J. MORENO (ABD/ USA)

Kl. Psk. Leyla NAVARO (Türkiye/Turkey)

Doç. Dr. Celal ODAĞ (Almanya/ Germany)

Reneé OUDİJK (Hollanda / Netherlands)

Prof. Gabor PINTER (Macaristan/ Hungary)

Dr. Nuşin BAYDEMİR SARIMURAT

(Türkiye/Turkey)

Dr. Peter SCHRÖDER (Almanya/ Germany)

Doç. Dr. Mehmet Z. SUNGUR (Türkiye/Turkey)

OTURUM BAŞKANLARI/ CHAIRPERSON AND MODERATORS

Prof. Dr. Cahide AYDIN

Prof. Dr. Ayşen BAYKARA

Doç. Dr. Ali N. BABAOĞLU

Prof. Dr. Işıl BULUT

Prof. Dr. Yıldırım B. DOĞAN

Prof. Dr. Hakan KUMBASAR

Prof. Dr. Suna TANELİ

ÇEVİRMENLER/TRANSLATORS

Y. Doç. Dr. Fisun AKDENİZ

Dr. Turan AMAS

Dr. Berna AYBEK

Doç. Dr. Gülçin BAŞDEMİR

Psk. Çağay DURU

Doç. Dr. İnci DOĞANER

Kl. Psk. Ayşe ERYAVUZ

Dr. Ilgın GÖKLER

Kl. Psk. Gülnür BAYEZİD İŞİKER

Dr. Emine ÖZTÜRK KILIÇ

Kl. Psk. Berna TUNAK

Dr. Adile Tunç ÖNİZ

Kl. Psk. Nevzat Muhtar UÇTUM

Dr. Hürkal TEZVAR

PROGRAM / PROGRAM
24 Mayıs 2001, PERŞEMBE /
24th May 2001, THURSDAY

9: 00-15: 00 Kayıt/ *Registration*
10: 30-12:00 Prof. Dr. A. Özbek'i Anma Töreni ve
Açılış Konuşmaları
Memorial Ceremony for Prof. Dr. Abdülkadir Özbek
and Opening Addresses
Moderatör/ Moderator: Prof. Dr. Ayşen Baykara

Prof. Dr. Ayşen Baykara, Dr. Grete Leutz,
Dr. İnci Doğaner, Prof. Dr. Gülören Ünlüoğlu,
Doç. Dr. Celal Odağ,
İzmir, Ankara, İstanbul, Bursa Grupları

Akif Ersezgin Bergama Belediyesi Başkanı/
Mayor, Bergama
Ali Şanlıer Kaymakam, Bergama/
Government Administrator, Bergama

12:00-13:00 Öğle Arası / *Lunch Break*

13:00 - 14: 30 I . Oturum / *Session I*
Oturum Başkanı/ *Chairperson* : Doç. Dr. Ali Babaoğlu

Konuşmacı/ *Lecturer:* Doç. Dr. Celal Odağ
Analitik Yönelimli Guplarda Şükran / Suçluluk /
Sorumluluk duyguları
Gratitude/Guilt/Responsibility in Analytic Group
Psychotherapy

Konuşmacı/ *Lecturer:* Dr. Grete A. Leutz
Şimdi Psikodrama Zamandır! / *Time for Psychodrama*

14: 30-15:00 Ara/ *Break*

15: 00- 15: 45 II. Oturum/ *Session II*
Oturum Başkanı/ *Chairperson:* Prof. Dr. Suna Taneli

Konuşmacı/ *Lecturer:* Dr. Jörg Burmeister
Bütünleyici Psikoterapi Modellerinin Temelleri
Foundations of Integrative Model of Psychotherapy

15: 45- 16:15 Ara/ *Break*

16: 15- 18: 45 Grup Uygulamaları/ *Group Workshops*

19: 00- 19:30 Kitap İmza Saati /
Book Signing of Dr. J. Moreno and Dr. İnci Doğaner
Dr. Joseph Moreno "İçinizdeki Müziği Eylemek: Müzik
Terapisi ve Psikodrama" ismiyle çevrilmiş kitabını,
Doç. Dr. İnci Doğaner "Deprem Protagonistleri" ve
"Köstek mi Destek mi" isimli kitaplarını imzalıyorlar.

20:00-23:00 Hoşgeldiniz Kokteyli / *Welcome Coctail*

Bergama Belediyesi tarafından düzenlenmiştir.
Yer: Berksoy Otel
Sponsored by Municipality of Pergamon in Berksoy
Otel

25 Mayıs 2001 CUMA/ 25th May, 2001 FRIDAY

13:00-13: 45 III. Oturum: *Session III*
Oturum Başkanı: Prof. Işıl Bulut
Konuşmacı/ *Lecturer:* Kl. Psk. Leyla Navaro
Kızgınlık ve Cinsel Roller
Anger and Gender Roles
13:45-14:00 Ara/ *Break*

14: 00-15:30 IV. Oturum/ *Session IV*
Panel: Psikoterapi Eğitimleri ve Etik
Panel:Psychotherapy Training and Ethical Issues
Panel Moderatörü / *Moderator* :
Prof. Dr. Yıldırım Beyatlı Doğan
Konuşmacılar/ *Speakers:* Doç. Dr. İnci Doğaner,
Doç. Dr. Ayhan Eğrilmez,
Dr. Nuşin Baydemir Sarımurat,
Doç. Dr. Mehmet Z. Sungur

15: 30- 15: 45 Ara/ *Break*
15: 45- 18:15 Grup Uygulamaları/ *Group Workshops*
18:15- 18: 30 Ara / *Break*
18:30- 20:00 Sosyal Rüya/
Social Dreaming in Big Group
Yöneten/ *Director* : Prof. Maurizio Gasseau

20:30-24:00 Akşam Yemeği/ *Dinner*
(Ücret sempozyum kaydına dahil değildir
Fee is not included in symposium registration fee.)

26 Mayıs 2001 CUMARTESİ /
26th May, 2001, SATURDAY

13:00-13: 45: V. Oturum/ *Session V*
Oturum Başkanı/ *Chairperson:* Prof. Dr. Cahide Aydın
Konuşmacı/ *Lecturer:* Joseph J. Moreno
Sıradışı İnsanlarda Müziğin Öyküsü
The History of Musical Savant Syndrome

13:45- 14:00: Ara/ *Break*

14: 00-14-45 VI. Oturum/ *Session VI*
Oturum Başkanı/ *Chairperson:*
Prof. Dr. Hakan Kumbasar
Konuşmacı / *Lecturer:* Reneé Oudijk
İnsanlararasındaki Temel Yaşam Güçleri Olarak
Paylaşılmış İstek ve Doğaçtanlığın, Koro ve Dionisian
Açıdan Görünüşleri
The Chorus and the Dionysian aspects of shared
enthusiasm and spontaneity as a basic life forces
between people.

14: 45- 15:00 Ara/ *Break*

15:00- 17:30 Grup Uygulamaları/ *Group Workshops*
17:30- 19:00 Gösteri / *Drama* (Halka Açık/ *Open to*
Public)
ELECTRA Yöneticiler/ *Directors:*
Dr. Jörg Burmeister/ Dr. Gabor Pinter

19:00- 19:30 KAPANIŞ TÖRENİ/
CLOSING CEREMONY

20:30- 24:00 Antur'da Makarna-Bira Partisi/ *Bear and*
Macaroni Party at Antur (Kayıda dahil/Included in
registration fee)

YENİ MİLENYUMA GİRERKEN ESKİ KONGRE VE SEMPOZYUM AÇILIŞLARDAN SÖZLER, GÖRÜNTÜLER

Yıl 1995. Açılıшта

Yıl 1998. Açılış konuşması: Gülören Ünlüoğlu,
Abdulkadir Özbek, Sefa Taşkın, Ayşen Baykara

Yıl 1998. Düzenleme Kurulu işbaşında.

Yıl 1999. Açılış

Yıl 1999. Kapanış.

Prof. Dr. Abdülkadir Özbek

AÇILIŞ KONUŞMASI; 1995

(Video kayıtlardan metne dönüştürenler:

Kl. Psk. Eryavuz ve Doç. Dr. Gülçin Başdemir)

Geldim, kravat ve ceketle; bu lazımdı. Bunu zamanında ve yerinde bugün kullandık. Şimdi kravatı ve ceketi yavaş yavaş üstümden atıyorum. Çünkü kurallar gereklidir. Kurallar ve ölçüler gereklidir; ama çok dikkat etmemiz lazım gelen bir şey, kural ve ölçüler bizim biz olmamızı, özgürlüğümüzü, içimizden doğduğu gibi hareket etmemizi engelleyecek duruma geldi mi onlar birer kalıp olur, bizi dondurur, kemikleştirir. O nedenle yerine göre kural, yerine göre de özgür olabilmenin yolunu bulmak lazım. İşte bazen bunu kendi kendimize...(alkışlarla sözü kesiliyor), dikkat ederseniz bunu yaparken sağdan ses geldi, alkışladılar, bu tabii bir işaret çünkü sağda en genç yaşta olan ve bu dediğim kuralla özgürlük arasında olan o aşamayı beraber yaşadık. O Sivaslı büyük ozan ne diyor? Sivaslı büyük ozan, dut ağacından yapılmış sazıyla konuşurken, o diyalogu sürdürürken diyor ki: "Ben babamı, sen ustanı unutma". Yani, onun ustası dut ağacından sazı yapandır, babası da babasıdır. Bir taraftan kendinizi geliştirirken, öbür taraftan o kökün üzerinde de düşünmek ve o kökü de unutmamak lazım.

Bergama'nın geleceği olan lise öğrencileri arkadaşlarım, bu sütunlar boşuna kurulmadı, bu harabeler boşuna yapılmadı. Bunlar ikibin yıldan ses getiriyor ve size ve bize bakıyorlar. Diyorlar ki: Bizi koruyun, bizi konuşturun, bizi yaşatın, bize sahip çıkın. O bakımdan onların geleceği, bizim umudumuz sizlere bağlıdır ve siz buna sahip çıkarsanız günün birinde Bergama burada dünya tıp veya psikiyatri veya psikoloji kongresini yaparken sadece çok güzel bir nüve olan sizleri değil, dörtbin, beşbin, onbin uzmanı burada toplayacaktır. Ve Bergama o zaman bu sütunlarla konuştuğu zaman, "Çok iyi, işte istediğimiz de buydu" sesini bu sütunlardan alacaktır. Bu sizin sayenizde olacaktır. Onun için ricam, burada gelip üç gün boyunca İsviçre'den, Budapeşte'den, Almanya'dan, İngiltere'den, Amerika'dan gelen uzman arkadaşlar konferans verdikleri zaman, kaymakam beyden rica ediyorum, müdür ve hoca arkadaşlardan rica ediyorum, o konferans saatlerinde size izin versinler, gelin dinleyin. Belki onların içerisinden gelecekte o konferansları bizzat verecek, o cevherin damıtılarını içine sindiren en genç arkadaşlarımız çıkacaktır. Bunu bilhassa rica ediyorum ve hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Ara Konuşma: Sevgili dostlarım, her sene bir adım ileri, beş adım geri istemiyoruz, ama hiç adım atmamalıyım da demiyoruz. Uygun tarzda bir düzen içinde etiği, bilimseli bir kenara hiç bir zaman atmadan bir adım daha atalım diyoruz. Biliyorsunuz İstanbul ve Ankara'da 1984'ten 1995'e kadar devam eden üç tane derneğimiz var. Ankara Grup Psikoterapileri Derneği ana dernek, ondan sonra 90'da biliyorsunuz İzmir Derneği var, şimdi bir seksiyon halindedir ve İstanbul Grup Psikoterapileri Derneğidir. Bunların içinde birer tane Psikodrama seksiyonu var. Her bir derneğin içinde birer tane psikodrama seksiyonu var; bu üç seksiyon bir araya gelip bir psikodrama birliği oluşturmuş durumdayız ve bundan sonraki eğitimimizi bu psikodrama birliğinin oluşturduğu Psikodrama Eğitim Enstitüsü tarzında yürütmeye karar vermiş bulunuyoruz. Bunu her üç dernek de, her üç kent de karar vermiş bulunuyoruz. Şimdi Ankara'dan bir isim geldi bunun için, dediler ki buna bir isim koyalım. Psikodrama, Grup Psikoterapileri ve Sosyometri Eğitim Enstitüsünün bir ismi olsun dediler. Ankara'dan bir isim geldi; dediler ki buna acaba "Anadolum" adını koysak olur mu, bu öneridir sadece, burada "Anadolum" adını kabul edenler parmak kaldırsın lütfen, Ankara'nın önerisi bu (birkaç kişi parmak kaldırıyor, arkadan bir ses geliyor). Şimdi başka bir öneri varsa araya (oylamaya?) koyalım. (Arkadan bir ses geliyor: Var, Abdülkadir Özbek, herkes alkışlıyor) İstanbul'dan bir ses geldi: Abdülkadir Özbek Enstitüsü. O zaman parmak kaldıralım, saymaya gerek yok, çok çok teşekkürler, minnet duyguları ömrüm boyunca olacaktır. Teşekkür ederim.

Prof. Dr. Abdülkadir Özbek

AÇILIŞ KONUŞMASI; Mayıs 1996

"13. Bergama Kongresi Sayın Başkanlığına, Kongremize tüm arzumuza karşın katılmadığımız için çok üzgünüz. Kongrenin çok inandığım verimlilik, düzeylilik içinde geçmesini gönülden ve özlem içinde diliyoruz.

Sevgi ve Saygılarımızla,

Dr. Velhan Özbek, Dr. Abdülkadir Özbek

Prof. Dr. Abdülkadir Özbek

AÇILIŞ KONUŞMASI; Mayıs 1997

22. Türkiye Grup Psikoterapileri Kongresi ve 14. Bergama Grup Psikoterapileri Kongresine hepinizi hoşgeldiniz. Beşyüz yıl öncesini 1997'ye bağlayan

bağdır bu. O zamandan bu zamana geçen sürede bir bağlılık ve birlik halinde, bu kültürel kongrelere devam ediyoruz. Şimdi bu 2500 yıllık tarih ve kültür kenti olan Asklepion'da birleşmemiz ve biraraya gelmemizin 14. südür. Size gönülden hoşgeldinler diyorum, günlerinizin burada güzel geçmesini diliyorum. Bakıyorum şöyle, öbek öbek, çiçek çiçek, demet demet oturmuş güzel bir manzara bana ve bize sunuyorsunuz, geleceğe karşı bizi umutlu ve güvenli kılıyor. Çünkü kısa bir süre sonra en gençlerimiz burada, bu kürsülerde bizim yerimize geçip aynı nameyi, aynı ezgilerle sunacaklar. Günlerinizin burada hayırlı geçmesini, zevkli geçmesini diliyorum.

Bazılarınızı özellikle selamlamak istiyorum. Sayın Bergama kaymakamımızı saygıyla selamlıyorum. Bergama belediye başkanını saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Her zaman bu arenada bir güvenlik içinde ve ağır yüklerinin arasında bile ve bunun için gerekli olan her türlü tedbiri gönülden veren sayın komutanı da saygıyla selamlıyorum. Öğrencileri gözüm çok çok iyi görüyor. Yaşlı göz olmasına rağmen onları çok iyi görüyor; onlar geleceğin ve buranın sahibi olmanın zevkini tattırıyorlar ve umudunu veriyorlar. Bunun için onlara da hoşgeldiniz diyorum. Size dört gün içerisinde bütün bilgilerinizi büyük bir özveriyle sunacak dünyanın en değerli eğitimcilerini, konferansçıları Amerika'dan, Avrupa'dan, Hollanda'dan, Belçika'dan, İtalya, İsviçre ve Almanya'dan gelen hoca arkadaşlarımızı, Türkiye'den gelen hoca arkadaşlarımızı da saygıyla selamlıyor ve kongrenin çok iyi ve çok verimli geçeceğine inanıyorum ve diliyorum, hepinizi saygı ve sevgi ile selamlıyorum.

Değerlendirme ve Kapanış Toplantısı: 1997, 14 yaşındaki Bergama Grup Psikoterapileri ve 22 yaşındaki Türkiye Grup Psikoterapileri toplantılarının sonunu getirmiş olduk, bir "happy end" gibi. Şimdi bu konuda önemli olan sizin kongre hakkında bize bundan sonraki yıllar için yön verici izlenimlerinizi ve kişidelerinizi işitmek olacaktır. İkinci aşamada da gelecek sene rotasyon çerçevesi içinde bu işin nasıl yapılacağını ve ona ait gelecek yılın kurumunu ve Ankara, İzmir, İstanbul diye düşündüğümüz zaman, onu tayin etmek için söz sizdedir.

Prof. Dr. Abdülkadir Özbek AÇILIŞ KONUŞMASI; Mayıs 1998

Gülören Ünlüoğlu: "Sayın Prof. Dr. Abdülkadir Özbek hepimizin yıldızı"

Abdülkadir Özbek: Tabii bu kadar iltifatla karşılaşan bir insan olarak ben, dönüp kendi kendime acaba bu tarif edilen ben miyim diye sorarım. Ne olursa olsun muhakkak ki içlerinden koparı, içlerinde var olanı söylemişlerdir, benim için paha biçilmez bir değerdir.

Şimdi, bugün Türkiye Grup Psikoterapileri Kongrelerinin 23. yaşındır. Bergamanın 15. yaşındır. Düşünüyorum, Türkiye bu bilim alanında iki tane yoktanı var etti. Birincisi Ankara'da doğdu, 23 yaşında; ikincisi Bergama'da doğdu, 15 yaşında. 15 yaş bir bahardır, 23 yaş bir olgunluk yaşındır. Bu iki kardeş, her ikisi de bugün yaşamlarına gelişerek, büyüyerek devam ediyorlar. Bundan başka çok mutlu olduğumuz bir olay daha var, Türkiye'de eğitimci olan arkadaşlar bu seneden itibaren yaptıkları eğitimin sınavını yapmak ve o jürinin de üyesi olmak mertebesine erdiler. Çünkü Dr. Leutz'un da belirttiği üzere, o, geçen sene artık siz oldunuz, artık ürettiniz ve bu işin kontrolünü de artık siz yapın demiştir ve bu yıldan itibaren Türkiye'de grup psikoterapileri eğitimi yapan üç şubeli enstitü kendi kendine hem eğitmekte, hem de öğrencilerini sınavla eğitimci olarak tasdik ettirme konusunda özerk duruma gelmiştir. Şimdi karşımda olmayanlarla olanları birbirine kattım da, yani burada psikoterapi 2500 yıl önce yapan, uygulayan ustalar ve dünyada uygulayan Moreno Hocalar, Leutz Hocalar, Franzke Hocalar ve daha burada bütün bulunan hoca arkadaşlarımız hepsi benim hayalimde beraber bu sahneyi doldurmaktadır. Bu işin nesilden nesile ilerleyerek değişerek tabiatın gereği devam edeceğine olan inancım beni çok daha fazla mutlu etmektedir ve hepinize teşekkür ediyorum ve çalışmalarınızın devamını diliyorum.

Kapanış Konuşması: Kapanış konuşmalarının sonunda davetliler ve konuşmacıların hepsi sahneye davet ediliyor ve hepsine küçük birer hediye veriliyor. Bu arada Dr. Leutz işlerinin yoğunluğu nedeniyle gelemediğinden Ayşen Baykara çevreden topladığı kır çiçeklerini Dr. Leutz'un oturduğunu varsaydığı bir sandalyeye koyarak, kendisini hepsinin çok sevdiğini ve seneye tekrar aralarında görmek istediğini ifade eden küçük bir oyun oynuyor. Törenin sonunda Abdülkadir Hoca Dr. Leutz'a eşleme yapmak istediğini söyleyerek Dr. Leutz'un oturtulduğunu varsaydığı sandalyenin arkasına geçiyor ve sandalyeyi elleriyle tutarak orda oturduğunu varsaydığı Leutz'u eşliyor:

"Mutluyum, hem burada, hem uzakta herkesin içindeyim. Sizle beraberim; zaten psikodramanın ve Moreno'nun bize yalnız öğrettiği değil, yaşattığı da budur."

Prof. Dr. Abdülkadir Özbek
AÇILIŞ KONUŞMASI; Mayıs 1999

Sayın kaymakam, sayın belediye başkanı ve 24. Kongrenin sevgili üyeleri.

Arkadaşlarım büyük bir ayrıntıyla ve eksiksiz bu işi sundular. Ben müsadenezle bu sunumlar olduğu sırada, ben 2500 yıllık tarihi olan Bergama anfitiyatrosunun sıralarına baktım ve içinde 2500 yıl önce dünyada ilk psikoterapi uygulayan, o günün şartlarında insanları ve daha sonra bütün psikoterapötleri ve bunun yanında özellikle kendi saham olan psikodramanın yaratıcısı, psikodramanın yürütücüsü olan Moreno'yu hatırladım ve gözümde onların hepsini ruhlarıyla beraber canlandırdım. Ne güzel bir şeydir ki, insanın tarihi ya da insanlık tarihi böyle ırk, etnik yapı, siyasi görüş dinlemeden bu alanda bütün insanları gerek tedavi eden, gerek tedaviye muhtaç olan olarak bir sayıyor ve onlara aynı yardımı yapmak için gerekli olan bütün çabaları gösteriyor. Eskülap Hocadan bu iş başladı, Moreno Hocadan devam etti ve bundan sonra da halen gelen hocalarımızla devam ediyor, arkadaşlarla devam ediyor. Hepsine şükran borcumuz var.

Bergama, 1984 yılında ilk defa Dr. Leutz, Dr. Velhan Özbek ve Dr. Abdülkadir Özbek ile beraber bu tarihi gelişimi göz önüne alarak uygun bulduğumuz bir yer olmuştu. Bunu Ankara Psikiyatri Anabilim Dalı'nın bütün arkadaşlarına sorduk ve onlar memnuniyetle bunu kabullendiler. O tarihten yani 1984'ten itibaren de burada bu iş her yıl bildiğiniz gibi devam etmektedir. Gönlüm, bu anfitiyatronun bütün boş sahalarını halen ruhlarıyla dolduran büyük üstatların günün birinde somut varlıklarıyla doldurması dileğini duyuyor ve en büyük arzumuz da budur. Hepinize sabrınız için çok çok teşekkür ediyorum ve kongrenin hayırlı ve verimli olmasını diliyorum.

Kapanış konuşması: Sevgili Kongre Üyeleri, Dr. Leutz Hoca Moreno'yu şimdiye kadar çok az dinleme fırsatını, görme fırsatını bulduğumuz bir yüzüyle, yani yine de bir eseriyle ortaya koyduğu, yarattığı istemle bize zevkle dinleterek sundu. Ben de size yine Moreno'yu, onun dünyasını, o kutbun tamamen karşısında olan başka bir kutupla, somut bir kutupla kısaca da olsa sunmak istiyorum. Belki bu iki yön, birbiriyle birleştiği zaman Moreno'nun büyüklüğünü ve şahane sezgici tarafının ne kadar yüksek olduğunu bize daha iyi anlatabilecek. Benim sunacağım kısa sunum Moreno'nun tedavi sistemi içinde, tedavi sistemi gözüyle beynimizin

nörofizyolojik ve psikobiyolojik yönünden tarifini ve yorumunu yapmak olacak.

Bildiğiniz gibi Moreno tedavi sistemi üçlü bir dinamiğe dayalıdır. Bunlar psikodrama, sosyometri ve grup tedavisidir; hepimizin bildiği ve meşgul olduğumuz alan. Bunların üçü, bildiğiniz gibi bütünlük içindedir, birbirinden ayrılamazlar. Yine Moreno'ya göre, insan kozmik bir varlıktır. Bu kozmik varlığın iki önemli dinamiği vardır; bunlardan biri spontanlık, kendiliğindenlik, ikincisi ise yaratıcılıktır bildiğiniz gibi. Bununla insan kültür yaratır, yaratıcıdır; insanla, toplumla, kozmozla ve hatta tanrı ile de ilişkiye girer, rol alır ve rolünü sürdürür. Eğer, bu insan geçmişinde güvenden, sevgiden yoksun bir ortamda, güvensiz bir ortamda büyüdüyse o zaman gelişmesi duraklar, örselenir. Dolayısıyla yaratıcılığını, spontanlığını yavaş yavaş kaybeder ve hasta olur. Onun için bu insanın tedavisinde ortamı, grubun sevgi, güven ve paylaşım dolu ortamı olmalıdır. Bundan dolayı da grup psikoterapisini Moreno yaratmıştır. Yine Moreno'ya göre, böyle bir insan, bu yüzden hasta olan bir insan eğer ikinci defa bu tabloya, bu yaşantı içine terapötik olarak sokulursa birinciden kurtulmanın yolu bulunmuş olur. Demistik ki, her ikinci kez yaşama birinciden kurtuluştur. Bundan dolayı, bildiğiniz gibi, geçmiş travmatik olayı biz ne yapıyoruz, gruba gidiyoruz, grubun ortamına getiriyoruz ve orada ikinci kişiler tarafından tekrar yaşatıyoruz ve böylece katarsis sürecine sokuyoruz, katarsisle şifanın yolunu açıyoruz.

Şimdi bu temel Moreno'nun ileri sürdüğü dinamiklerden kısaca söz ettikten sonra, beynimizin yapısı ve nörofizyolojik, nöropsikolojik işlevleri bakımından teoriyi biraz değerlendirmeye çalışalım. Beynimiz, kafatası boşluğunda iki küre halinde boşluğu doldurur. Bu boşluğun en dış kısmında beynimizin, bildiğiniz gibi birçoğunuzun korteks vardır, beynin kabuk kısmı vardır. Bu bizi insan yapan en önemli organımızdır, bunun kaybı da bizi sağlıklı bir insan olmaktan çıkararak en büyük kaybımızdır ve insan kimliğini de burası verir. Bu korteks kısmında yaklaşık on milyar piramidal hücre olduğu kabul edilir ve bu on milyar piramidal hücre bu işlevleri hem hücre düzeyinde teker teker (münferit) görürler, hem de bir bütün halinde beraberce görürler. Bunun özelliği nedir? Korteks, bizim iç organlarımızdan ve dıştaki dünyadan gelen uyarımları alır, kaydeder, onları değerlendirir ve onlar hakkında karar verir, sonra onları saklar, tekrar karşılaştığı zaman onları tanır, çünkü daha önce yaşamıştır, bize yaşattır. Şimdi bir örnek verelim. 1950'lerde Kanadalı dünyaca tanınmış beyin cerrahı Penfield

ve arkadaşları insanların temporal loblarında belli bölgeleri elektrikle uyardıkları zaman şunu görmüşlerdir. O insanlar, eskiden yaşadıkları yaşantıları tekrar şimdi yaşıyorlarmış gibi yaşamaktadırlar. O duygularla beraber onu yaşamaktadırlar. Bu adeta neye benziyor? Her ikinci kez yaşama birinciden kurtuluştur dinamiğinin nöropsikofizyolojisidir bu. Hakikaten, Penfield'in bir hastası temporal bölge uyarıldığı zaman çocukluğunda işittiği bir kilise müziğini tekrar işitmiş ve o zaman yaşadığı duyguları aynen beraberce yaşamıştır. Buradan da görüyor musunuz ki Moreno'nun "Her ikinci kez yaşama birinciden kurtuluştur" dediği zaman boşuna bunu söylememiştir. O müthiş sezgisi, o insanın içine girme, teleye girme ve empatiye girme yeteneği bu nörofizyolojik temele dayandırılabilir. İstek kortekse kadar çıkar, onu değerlendirir ve karar verirse, ondan sonra o davranışa geçmek arzusunu duyar, böylece geçer. Bunun en güzel iki örneğini ise, bizim kültürümüzden vereyim. Biliyorsunuz Mevlana'nın sema törenlerinde bir mistik müzik çalınır, ve böyle bir uygun ortam hazırlamıştır. Bu müzik çalındığı zaman o insanlar şartlı davranışların içine girer, ısınırlar ve o ısınmanın etkisiyle dönerek, ama o mistik duyguları da yaşayarak raksederler. Mevlana, bunun için çok güzel bir dörtlü söyler. Diyor ki: Köz bedeni sarınca /derişin her zerresi titrer /başlar raksa, bu oyuna ısınmak demektir; ısınma demişiz psikodramatistler olarak biz ama Mevlana da yediyüz yıl önce bu durumda ısınmayı bize tarif etmiştir bu şiirle anlattığı gibi onu görmüştür. Bu da o müzikten sonra sema yapar, döner ve danseder. İşte bu da fevkalade birşeydir. İşte bu da nörofizyolojinin yine Moreno tarafından bulunmuş, tarif edilmiş dinamiğidir ve bugün tecrübelerle ispatlanabilmektedir. Konuşmamı burada bitiriyorum ve sabrınız için teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Abdülkadir Özbek **AÇILIŞ KONUŞMASI, Mayıs 2000**

Sayın Belediye Başkanı Temsilcisi, Değerli Arkadaşlarım, Kongreye Katılan Tüm Öğretim Üyeleri Hocalarımız,

Hepinize gönülden hoşgeldiniz diyorum.

Çok kısa olarak ben de "neden Bergama" öyküsünü anlatmak istiyorum. Türkiye'de ilk grup psikoterapileri uygulaması Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi salonlarında ve o zaman yine Dr. Greate Anna Leutz'un katkısıyla Ankara'da yapılmıştır. Daha sonra 1984 yılında bu Türkiye Grup Psikoterapileri Derneğinin kurulmasıyla Ankara'dan 1984 yılında

Bergama'ya taşınmıştır. Kısaca neden Bergama? Neden Bergama, çünkü bizim için iki önemli amaç var. Bir de onları anlatayım. 2000 yıl önce Bergama, insanların o zamanın şartlarında gerekli ruhsal tedavisinin yapıldığı bir merkez idi. Dolayısıyla biz Bergama'ya nakletmekle ağacı meyveler vermek üzere Bergama'ya taşınmayı ve orada dikmeyi tercih ettik. İkinci önemli gayemiz de şuydu. Dünyada bu tip kongreler genelde beş altıbin kişinin katıldığı kongrelerdir ama bu kongreler genelde güzel kongre salonlarında yapılır. Biz Bergama'dan ayrılmadık bunun için ama, çünkü Bergama'nın önemi daha ağır bastı. Umudumuz şu idi, bugün de odur, günün birinde siz gençlerin yardımı ile, arkadaşların yardımı ile Bergama'da, devletin de yardımı ile bir kongre binasının yapılması ve bu dilek ve umudumuzun da gerçekleşmesi idi ve hala öyledir. Bunun bir gün gerçekleşeceğine gönülden inanıyorum ve hepinizi sıcakta daha fazla bekletmemek için ve bize şeref verdiğiniz için saygıyla selamlıyorum.

Dr. Grete A. Leutz (Çeviri: Dr. Berna Aybek) **AÇILIŞ KONUŞMASI, Mayıs, 1984 (IX.** **Grup Psikoterapileri ve I. Bergama** **Sempozyumu)**

Tarihte Asklepionlar, düşleri gerçekleştirmekte ünlüydü. Bugünse, bir psikoterapi konferansı, IX. Grup Psikoterapileri Sempozyumu'nun, Bergama Asklepionu'nda yapılıyor olması, tam anlamıyla bir düşün, bir hayalin gerçekleşmesidir!

İki yıl önce Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından Überlingen Moreno Enstitüsü'ne veril en ve Alman Kültür Derneği tarafından desteklenen bir eğitim seminerinde Profesör Özbek, bana "keşke Bergama ve Asklepionu'nu ziyaret etmiş olsaydın" dediğinde zihnimde bir şimşek çaktı; ardarda görüntüler oluştu. Bu görüntüler şunlardı:

- Küçük Asya'da kültür ve ihtişam merkezi olarak Bergama'nın görüntüsü,

- Zeus tapınağına ithaf edilmiş muhteşem sunak ile akropolisin görüntüsü (sunak 19. yüzyılın sonunda keşfedilerek kazıldı ve o zamandan beri Berlin Bergama müzesi'nde sergileniyor),

- Eski şehir ve şehirde Atena tapınağı,
- Bergama'nın, o çağda İskenderiye'dekinden hemen sonra gelen eski ve en ünlü kütüphanesi ile görüntüsü,

- Bilginin yüzyıllar ve milenyumlar boyunca saklanması sağlayan parşömenin icat edildiği Bergama'nın görüntüsü,

- Asklepion'un rahip-hekimleri tarafından yürütülen terapi gelenekleri; Galenos ve Oreibasos gibi büyük hekimlerin doğum yeri olarak Bergama'nın görüntüsü,

Ayrıca, Bergama'da, çağdaş sağaltımın iki ana eğilimi olan psikoterapi ve organik tıbbın köklerini gördüm. Bu iki temel yaklaşımın, Mısırlı, Yunan, Romalı, Arap, Musevi, Hıristiyan ve Türk-İslam tıp geleneklerinin kesişme yerindeki Bergama'nın görüntüleri içinde, Profesör'e neredeyse rüyada gibi: " Bergama'nın Asklepionu'nda bir psikoterapi toplantısı yapmak harika olmaz mı ?" diye sordum.

Bu unutulmaz konuşma ilerledikçe, biz, bu muhteşem yerde, belki de özel bir kongre yapıp yapılamayacağını konuşmaya başladık. Değişik kültürlerin, antik bilgilerini, çağdaş görüş ve bilim ile bütünleştiren kongreler. Böylece aklıma buraya uygun temalar geldi. Bunlar milenyumlara köprü olacak ve eski gelenekler ile çağdaş sağaltım tedavisi arasındaki koşutlukları açığa çıkaran temalardı. Örneğin, " Psikoterapi'de rüya ve drama"

Bu arada, olaya ön ayak olan Profesör Özbek ve eşi Dr. Velhan Özbek'e, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Psikiyatri kliniğinden seçkin meslektaşlarımıza ve ileri görüşlü Bergama yetkililerine sonsuz teşekkürler. Onlar sayesinde burada kongre hayali, Asklepion'un geçen milenyumlardan sonra yeniden canlandırılması hayali gerçeğe dönüşmüştür.

Bunu çok umut verici bir olay olarak kabul ediyorum. Bu, Hipokrat andının ilk vecizesi gibidir: "Yaşam kısa ve sanat (tıp sanatı) uzundur; fırsat, geçici; deney, tehlikeli; ve yargı, zordur."

Bu nedenle, hadi gelin şimdi, şu anın tadını çıkaralım; şimdi denediğimiz şeye ilişkin yargıyı geleceğe bırakalım.

Dr. Grete A. Leutz (Çeviri: Dr. Berna Aybek) AÇILIŞ KONUŞMASI, Mayıs 1987

Sayın Kaymakam, Sayın Belediye Başkanı, Ankara Üniversitesi Dekan ve Profesörleri, Sevgili Meslektaşlar ve Arkadaşlar, Antik dünyanın kutsal sağaltım merkezi Asklepion'da bulunmak, her hekim ve terapist için olağanüstü esin verici bir deneyimdir. Zaten bizler hala Eskülap (Asklepion) öğrencileri olarak tanınıyoruz. Hangi kıtada eğitim almış olursak olalım, Asklepion'un asası, yılanlı asa ile, yani dirilişin sembolü ile temsil ediliyor.

Burada, turist değil terapist olarak, öğretmek ve

öğrenmek için bulunmak- bir ayrıcalıktır. Bu ayrıcalığı, Prof. Özbek ve benim Bergama'yı yeniden canlandırma planımıza ve bölge yetkililerinin anlayış ve desteğine borçluyuz. Sayın Kaymakam ve Belediye Başkanına teşekkürü özel bir borç olarak kabul ediyorum.

Berlin'den DAGG (Alman Grup Terapi ve Grup Dinamikleri Derneği) başkanı olan Profesör Greve'nin selam ve teşekkürlerini de iletmem gerekli. Kendisi geçen Cuma'ya kadar, programda belirtilene uygun şekilde bizimle olabilmek için, yerine bakabilecek bir meslektaşını bulmayı ümit etmişti.

IAGP (Uluslararası Grup Psikoterapileri Birliği) başkanı ve ASGPP (Amerikan Grup Psikoterapi ve Psikodrama Derneği) 'nin bir üyesi olarak bu kuruluşların selamlarını iletmek istiyorum. Bu derneklerin, Asklepion'dan etkilenen üyelerinin çok sayıda olduğunu bilerek, burada, gelecekte daha fazla uluslararası katılımlı organizasyonlar gerçekleşeceğini sanıyorum.

Profesör Özbek ve iş arkadaşlarının yılmayan çabaları; tıp ve psikoloji fakültelerinden meslektaşlarının işbirliği, halen belirsiz olan bu düşüncenin zamanla gerçekleşeceğini gösteriyor.

Asklepion psikoterapistler için neden bu kadar ilgi çekicidir? Tıp, genelde doğal bilimin bir dalı olarak kabul edilir, ancak günümüzde "iyileştirme sanatı" olarak adlandırılır. Bu kapsamlı terime dikkat ederken bunun, Asklepios'un tapınaklarından köken alması gerektiğini fark ediyoruz.

Burada tıp:

-doğanın

-dinin ve

-dramanın iyileştirme potansiyeli bilgilerini oluşturdu.

Sıcak ve soğuk banyolar, çamur, şifalı bitkiler ve (efsaneye göre) yılan zehri uygulamaları yanısıra hastaların rüyaları Asklepios'un hekim rahipleri tarafından incelenmiş ve yorumlanmıştır. Dahası, drama tedavinin önemli bir parçası olmuştur.

Bu nedenle bugün, düşler, hayaller ve özellikle psikodrama çalışmalarına kendini adanmış olan psikoterapistlerin bu antik bölgede kendilerini evlerinde gibi hissetmeleri şaşırtıcı değildir.

Bir süre sonra tam burada, Türkiye'de eğitim görmüş ilk psikodrama asistanlarına sertifikalarının dağıtılmasına tanık olmamız da büyük keyif vermektedir. Bunun için, 1981'den beri bu işi üstlenip şimdi eskiden öğrencisi olanlar arasından, kendini bu işe adayan meslektaşlar yaratan Profesör Özbek'e hepimiz adına teşekkür ederim.

Bu çabaya destek vermek, ben ve Überlingen

Moreno Enstitüsü'nün Dr. Franzke, Dr. Gerstenberg ve arkadaşları gibi üyeleri için özel bir keyif olmuştur. Gelecekte de bu enstitü ile Türk Psikodrama hareketi arasında dayanışma sağlamaktan keyif alacağım.

Onurlu Bergama şehrinin fahri hemşehrisi olmuş olmak beni, Türkiye'deki meslektaşlarıma ve buraya daha da yakınlaştırır. Bu büyük onur için derin bir minnetle sadece şunu söyleyebilirim:

Ne mutlu Bergama'lıyım diyene! (Bergamalı olmaktan gurur duyuyorum!)

Dr. Grete A. Leutz (Çeviri: Doç. Dr. İnci Doğaner) AÇILIŞ KONUŞMASI, Mayıs 1997

Sayın Belediye Başkanı,

Sayın Kaymakam ,

Sevgili Arkadaşım Prof. Özbek,

Bu kongrenin düzenleyicileri, Sayın Prof. Işıl Bulut ve Doç. Dr. Hakan Kumbasar,

Buradan ve dışardan gelen tüm meslektaşlarım,

Bugün, Türkiye Grup Psikoterapileri Derneği, 14. kez bizleri, şifa dağıtan tarihi terapi mekanı Bergama'da bir araya getiriyor. Bu tedavi kenti, M.Ö 4. Yüzyılda oluşturulmuş olsa da, bu son yıllarda, bizim için çok değerli ve özel bir yer oldu.

Buradaki ilk psikoterapi toplantımız, 1984'te gerçekleşti. Bu, Prof. Özbek ile benim, o tarihten iki yıl önceki bir konuşmamız sırasında doğuveren bir fikrin, bir düşün, gerçekleşmesiydi. Bu düşün gerçekleşmesini sağlayan,

-Prof. Abdülkadir Özbek'in sonsuz çabasına,

-Bergama'daki yetkililerin tümünün anlayışlı desteklerine,

-ilk katılımcıların tutkulu coşkusuna teşekkür etmekle birlikte, o zaman, bu çabanın, gerisi gelmeden, sadece anımsanan bir çaba mı, yoksa Bergama'nın tarihi tedavi geleneğinin süregiden bir şekilde canlı tutulmasını sağlayabilecek bir çaba mı olacağından pek emin değildik. Şimdi görüyoruz ki ikincisi oldu. Bu gelişme, bizim, bu şehrin çok özel tıbbi geçmişi ile bağlantılı olduğumuzu hissetmemizi sağlıyor.

Tarihi Bergama Asklepion'u, yetenekleri tanrısal kabul edilen efsanevi hekim Asklepion'un olağanüstü tedavi yöntemlerine dayanarak yürüyordu. Asklepios aslında insan olsa da, panteon (tapınak) medeniyetiyle kaynaşmıştı ve onu izleyen hekimler rahiplik de yapıyorlardı.

Bildiğimiz gibi, onların felsefesini yaşatmak için tüm tedavi yerlerine Asklepion deniyor. M.Ö. 4.

Yüzyılda Akdeniz'de pek çok Asklepion yapıldı, ancak bunların hiç biri Bergama ve Epiduros Asklepionları kadar geniş ve önemli değildi.

M.Ö. 129'da doğan, çağdaş tıbbın öncüsü ünlü hekim ve yazar Galen'in (Galenus), Bergama Asklepion'unda mı, Roma Asklepion'unda mı çalıştığı belirsizdir.

Asklepionların geleneksel tedavi yaklaşımının, ilk birleştirilmiş tedavi yaklaşımı olduğuna ilişkin pek çok kanıt vardır. Sistemli olarak,

-doğadan yararlanılmış; su, çamur, bitkiler, hatta yılanların zehirleri kullanılmıştır;

-dinden yararlanılmış; kendilerini rüyalarda gösteren bilinçdışı ruhsal güçlerden ve evrenin güçlerine ve düzenine göndermeler yapılmıştır;

-dramadan yararlanılmış; seyirciler, oyun kahramanlarıyla özdeşleşip -Aristo'nun dediği gibi- arınma yaşamaya ve kendi kaderleri üzerinde daha fazla sorumluluk ve güç kazanmalarını sağlamak için kendi trajedilerine nasıl katıldıkları konusunda farkındalık kazanmaya teşvik edilmiştir.

Yukarıda Akropole bakınca, terapide bu üçünün birlikte kullanılması bizi pek şaşırtmıyor. Buradan bile, eski dünyanın bu en büyük ve geniş amfityatrosunu görebiliyoruz, şimdi burada, Asklepion amfityatrosundayız ve çağdaş psikodrama-terapisinin bize Asklepion'un psikoterapötik ve dramaterapötik geleneğini yeniden canlandırma fırsatı verebileceği gerçeğini takdir ediyoruz.

Yukarıdaki tepede, akıl tanrıçası Atena'nın tapınağını; sunağı, dünyanın yedi harikasından biri olan ve bugün Berlin Müzesinde sergilenen en büyük Tanrı Zeus'un tapınağını görüyoruz. Zeus sunağı her ay değilse de, her yıl binlerce kişi tarafından ziyaret ediliyor. Göklerin tanrıları ile toprağın devleri savaşı teması (gigantomachia) büyük bir önem taşıyor; kültürle, kaba maddecilik arasındaki savaş gibi halen süregiden bir temada bugün köken aldığı şehirde de süregidiyor.

Ruh ve kültürün zaferine adanmış bu sunağın, 2000 yıl toprak altında kalıp insan ihmaline uğramasından sonra açığa çıkartılması güzel bir mucizedir. Benzer şekilde, Bergama'nın kültürel önemini kavrayıp onu sadece terapistlere değil, çağdaş Akdeniz yazar ve düşünürlerine açması da bu şehir yöneticilerinin hüneridir. 1995'te onlar için bir toplantı düzenlenmiştir. 1948 yılında iki büyük bilimsel yayın şirketinin birleşerek, kurdukları yeni şirkete, dünyanın en ünlü kütüphanesine ve kitabın bugünkü şeklinin ilk kez Bergama'da gerçekleşmesine atfen, Pergamon Pres adını vermeleri de güzel bir eşleşmedir.

Şimdi, Türkiye Grup Psikoterapileri Derneği'nin,

Bergama'daki tarihi tedavi geleneğini canlandırmak için girişimlerini başlattığı iki - yedi yıllık- siklusu özetlersek, öncelikle yıllık psikoterapi toplantılarımızın bu muhteşem ve rahat yerde artık yerine oturmuş bir şekilde kurumsallaşmasından ötürü ve Bergama kültürünün sadece arkeologlar dışında yeni profesyonellere açılmasından çok memnunuz.

Bu yıllar boyunca, pek çok Türk profesyonel, psikodrama sanatıyla tanıştı ve psikodrama şimdi gerek hastanelerde gerek özel pratikler içinde, hastalar ve başvuranlar yararına uygulanıyor.

Bu ülkeden Türk meslektaşlar dışında, Bergama kongrelerine, Almanya'dan, Avusturya'dan, İngiltere'den, İsviçre'den, İsveç'ten, Macaristan'dan, Belçika'dan, İtalya'dan, İsrail'den, hatta Atlantik Okyanusunun ötesinden bir düzineden fazla psikoterapist katıldı. Burada Avrupa'da grup psikoterapisi ve psikodramanın kurucu kuşağını temsil eden pek çok kişiyi konuk ettik.

Bu yıl size, Belçika'da psikodramanın öncü kurucusu, Louvain Üniversitesinde Çocuk ve Ergen Psikiyatrisinde çalışan Ordinaryus Profesör Pierre Fontaine'i takdim etmekten onur duyuyorum. Kendisi, Brüksel'de ki Avrupa Birliği'ne, Avrupa ve Akdeniz Psikodrama Eğitim Organizasyonları Federasyonu'nu (FEPTO) tanıtmaya elçisidir.

Ayrıca, St. Louis Maryville Üniversitesi müzik terapisi öğretim üyesi olan yazar ve öğretimci Joseph Moreno'nun da Asklepiyon'un yolunu keşfetmesinden mutluyum. Joseph, aynı zamanda; Psikodrama, Sosyometri ve Grup Psikoterapisi yönteminin kurucusu J.L. Moreno'nun da yeğeni olmaktadır.

Gelecek yılları düşünerek, genç kuşaktan olan ve uluslararası düzeyde tanınan psikodramatistler de tanıyıyor olmaktan çok mutluyum.

Dr. Jörg Burmeister, Alman Psikodrama Birliği eski başkanıdır. Şimdi Alman Grup Psikoterapileri ve Grup Dinamikleri Birliği'nin (DAGG) başkanıdır.

Prof. Maurizio Gasseau, Torina Psikoterapi Okulu C.O.L.R.A.G. yöneticisidir.

Dr. Peter Felix Kellermann, İsrail Psikodrama Birliği başkanı,

Prof. Gabor Pinter Macaristan Psikodrama Birliği başkanıdır.

Kendi kuşağından Türk psikodramatistlerle karşılaşmak ve işbirliği yapmak, profesyonel gelişimi sağlayacak ve öğrencilere uluslararası eğitim deneyimi getirecektir. Bu genç meslektaşlarımızın, bu esinleyici yerde, yaratıcı fikirler geliştireceklerini sanıyorum.

Son olarak, kültürü, misafirperverliği ve manevi

gücüyle ünlenmiş bu şehrin bu güçlerini koruyup sürdüreceğine ve yöneticilerinin ve halkının, bu çevrenin huzur ve barış veren havasını korumayı başaracaklarına inanıyorum. İyimserim, çünkü, onların Bergama Sunağı'ndaki temadan, tanrıların devlere karşı savaşı temasından esinlenerek, pervasız maddiyatçılığa karşı verdikleri kültür savaşında kazanarak çıkacaklarına inanıyorum.

Dr. Grete A. Leutz

(Çeviri: Kl. Psk. Ayşe Eryavuz/ Dr. Berna Aybek)
AÇILIŞ KONUSMASI, Mayıs, 1999)

Sayın Türk ve Uluslararası Asklepiyon Havarileri,
Sayın Aysel Özlü ve diğer İstanbul organizatörleri
Sayın Belediye Başkanı,
Sayın Kaymakam,
Konuklar ve Arkadaşlar,

Biz "Asklepiades" ler için, Bergama Asklepiyon'daki Yıllık Psikoterapi Sempozyumunun açılışı yılın en önemli anlarından biridir. Bu ünlü yerde hep şunu söylemek isterim: "Lütfen ayakkabılarınızı çıkarın! Üzerinde durduğunuz bu yer, -eğer kutsal değilse- huşu ve ilham veren bir mekan, 2000 yılı aşan bir terapötik geçmişe sahip bir sahne ortamıdır."

1984'teki ilk Bergama toplantımızda, ben, "yarı tanrı" kabul edilen büyük hekim Asklepios'un izini sürmeye çalıştım. Dahası, bu kutsal alanda gerçekleşmiş fizyo-, psiko- ve tiyatro-terapisi uygulamalarını hatırlatmayı amaçladım. Tiyatro terapisi bu anfi-tiyatroda gerçekleşmiş ve psikodramatistlerin özel ilgisini çekmiştir. Daha sonraki yıllarda, bu bilim ve bilgelik şehrinin oğullarından hekim Galen'in, Roma İmparatorluğundaki tıp üzerine veya 200 yıl sonraki Bergamalı meslektaşı Orabeiros üzerine etkisi gibi diğer tarihi konulara dikkat çektim.

1997'de Pergamon sunağı dikkatimi çekti. Ne zaman Berlin'de bulunsam, Pergamon Müzesini ziyaret eder, tüm görkemiyle Akropolis Tepesine uzanan bu sunağı hayal eder ve iç gözümde canlandırırım.

Bu yıl güncel önemi olan iki olaya bakalım : İlki, yüzyılın yeni milenyuma doğru giden son yılında oluşumuzdur.

Diğeri de, Fransız su altı arkeoloğu Franc Gaüillier ve ekibinin, 1997/98'de Alexandria (İskenderiye) açıklarındaki batık Kleopatra sarayını heyecan verici keşfidir. Bu keşif arkeologlarca 20. yüzyılın en büyük

keşfi olarak kabul edilmiştir.

Yaşadığımız yüzyılın sonunu 2000 yıl öncesi ile karşılaştırdığımızda çok sayıda paralellik görebiliriz:

- Yine bir çok insan savaşıyor; tek fark, şimdi bunu özenle hazırlanmış yüksek teknoloji silahlarla yapıyor oluşumuz.

- Yine zulüm var! II. Dünya Savaşında olan feci şeylerden sonra bile.

- Yine, küreselleşme var, demeye cesaret ediyorum; Roma İmparatorluğu örneğindeki gibi. Tek farkı, şimdi tüm küre keşfedilmekte ve "dünyayı çevreleyen ağla" (dünya çapında: worl wide web) küreselleşmenin emrine girmekte.

- Yine, ilgimizi ve sorumluluğumuzu uyaran bir şekilde, dünyanın bir çok yerinde köktendinciler, tarikatlar ve ateistler arasında yükselen dini gerilimler söz konusu.

Peki, tüm bunların, Kleopatra'yla ne alakası var?

Var, şöyle ki, belirtmeye gerek yok, şu anda bizler "Kleopatra'nın Banyosu"ndan sadece bir kaç yüz metre uzaktayız. Bugün şehirde, Belediye'de de duyduğumuza uygun olarak inşallah onun zamanındaki biçimi ile yeniden inşası planlanmaktadır.

Ayrıca, Kleopatra, Mısır İmparatorluğu'nun genç kraliçesi, M.Ö. son yüzyılın ikinci yarısında, Romalılara karşı direnen ve halkını boyun eğmekten koruyan tek hükümdardı. Bunu da silah ya da savaşlarla değil, kadın diplomasisi ve güzelliğiyle başardı.

Bildiğiniz gibi Sezar'ı büyüledi, oğulları Sezarion'u doğurdu. Onun "stratejisi", Sezar M.Ö. 44'te öldürüldüğünde, Sezar'ın antidemokratik yasalarından sonra ülkeyi yeniden yapılandıran üç kişiden biri olan, Roma İmparatorluğu doğu eyaletleri varisi Marc Antonius üzerinde de, aynı şekilde işledi.

Marc Antonius, Kleopatra'nın ateşli aşığı, batı eyaletlerinden sorumlu Octavian Antonius'u M.Ö. 31'de Actium savaşında mağlup edene dek İskenderiye'de lüks bir hayat sürdürdü. Marc Antonius Kleopatra'nın kollarında öldü. Mısır İmparatoriçesi, sonradan Roma İmparatoru Augustus olan Octavian'ı da sevgili olarak fethetmeye çalıştıktan daha sonra, M.Ö.30'da, 39 yaşında iken intihar etti.

Burada ondan bahsediş nedenim, Kleopatra'nın aşk hikayeleri ya da "imparatorluk stratejileri" nedeniyle değildir. Bizi Bergama ile bağlantısı ilgilendiriyor. Yıllar önce değindiğim gibi, Pergamon, Mısır ile eski yıllardaki düşmanlığı nedeniyle, entellektüeller ve şairlerin yazması için papirüs alamamıştı. Bu yokluk durumunda, Pergamon'un yaratıcı insanları mezbaha koyunlarının kurutulmuş

derilerine yazmayı akıl ettiler, derileri karelere böldüler, ve böylece sonradan papirüs tomarlarına dönüşecek olan, şimdiki kitaplarımızın ilk biçimini geliştirmiştiler. Bir örnek verirsek, bu, en büyük Amerikan yayınevlerinden biri olan "Pergamon Press" isminin tarihsel nedenidir.

Pergamon kütüphanesi, Sezar'ın metropolü fethi sırasında (Kleopatra kendisini fethetmeden önce) ordusunun şehrin üzerine attığı meşaleler ile yakılan İskenderiye'den sonraki ikinci ünlü arşivdi. Bu saldırı ile antik dünyanın en önemli kütüphanesi yok edilmiştir. Bu tüm dünya için, fakat özellikle de Mısır ve imparatoriçesi için büyük bir kayıptır.

Bundan dolayı, Marc Antonius, sevgili Kleopatra'sını memnun etmek için yapabileceği en iyi şeyi yaptı. Dünyanın ikinci büyük kütüphanesinin en az yarısını, Pergamon'u İskenderiye'ye getirtti! Bu, yine de sadece bir "soygun" değil, aynı zamanda Pergamalı ve Mısırlı entelijansı arasındaki bağları güçlendirme girişimiydi, en son fakat aynı derecede önemli olarak da Sezar'ın Roma İmparatorluğu Batı Eyaletleri varisi Octavian'ı Doğu Akdeniz kıyılarından uzakta tutmayı sağladı. Ancak, söylediğim gibi o kaybetti. Ve Anthony ve Kleopatra ölünce, bu Mısır İmparatorluğunun bağımsızlığının sonu ve bir Pergama krallığının da zayıflaması anlamına geldi.

Sadece Pergamon Asklepion'u yüz yıldan fazla yaşadı. Sonra binalar terkedildi ve bu bölgedeki kalıntılar zaman içinde kumla tümüyle kaplandı, ta ki 100 yıl önce yeniden keşfedilene ve diğer ünlü bir arkeoloji sitesi olarak yeryüzüne çıkarılana dek.

Şimdi, Profesör Abdülkadir Özbek'in aralıksız çabalarına minnet duyuyoruz, Bergama yetkililerinin desteği ve Überlingen Moreno Enstitüsünün işbirliği ile bizim yıllık psikodrama konferansımız şeklinde bir psikoterapi çalışması 1984'ten itibaren, Asklepion'da yeniden kuruldu. Antik çağlarda bu tiyatroya atfedilen önem gözönüne alındığında, tüm bunlar daha da heyecan verici olmaktadır.

Asklepion, psikoterapi için bu şekilde yeniden kazanıldığından bu yana 15 yıl geçti ve şimdi Dr. Abdülkadir Özbek Enstitüsünün Ankara, İstanbul ve İzmir grupları bu toplantıları sırayla düzenliyorlar. Dünyanın farklı yerlerinden coşkulu genç konuklarla birlikte Asklepion'un terapötik geleneğini gelecek milenyumla taşımaya çalışıyorlar.

Konuşmamı bitirirken şunu söylemeliyim: Bergama Asklepion'un terapötik çalışma ve alışverişin M.S. 3. milenyumda da merkezi olmaya devam etmesi dileğiyle.

İlginiz için teşekkürler.

ULUSLARARASI PSİKODRAMA AĞINDA BERGAMA ASKLEPİON VE DR. ÖZBEK

(Çeviri: Kl. Psk. Gülnur Beyazıd Işıker)

İnci Doğaner Yazıyor:

Sevgili Meslektaşlarım, arkadaşlarım; Türkiye Grup Psikoterapileri Derneği, İzmir Psikiyatri Derneği, İstanbul Psikoterapi ve Grup Psikoterapileri Derneği ile birlikte, 1984' ten beri her yıl, Bergama tarihi şehri Asklepion'da Grup Psikoterapileri Kongre ve Sempozyumları düzenliyor.

Eski şifa dağıtıcılar (psikoterapideki ve diğer çalışmalarındaki atalarımız) insanları burada tedaviye alırlardı. Bu Asklepion, "ölümün içeri girmediği yer" olarak ünlenmişti.

Bu yılki toplantımız 24-26 Mayıs'ta. 1984'ten beri Grete A. Leutz, Erich Franzke, Pierre Fontaine, Jörg Burmeister, Gabor Pinter, Peter F. Kellerman, Maurizio Gasseau gibi dünyaca bilinen psikodramatistler ve Vamık Volkan, Celal Odağ gibi psikoanalistler bizle oldular. Bu yıl da pek çoğu bizle olacak; grup yönetecek ve sunumlar yapacaklar.

Bu yıl, Hocamız (bu sözcük dilimizde büyük öğretici, eğitici, güven uyandıran kişi anlamında kullanılır) Abdülkadir Özbek aramızda olmayacak. Onu 13. 6. 2000'de yitirdik. O şimdi bu kongrenin manevi başkanıdır. O psikodramayı Türkiye'ye getirmiş ve koca bir eğitim enstitüsü kurmuştur. Onun kurduğu derneğimiz, Birlik olmak üzeredir. Enstitü ve Derneğimiz IAGP ve FEPTO üyesidir.

Web Sayfamızı gezip program ve kayıt koşullarımızla ilgili bilgi alabilirsiniz.

Hepiniz davetlisiniz. Sevgiler.

Monica Zuretti yazıyor;

Sevgili İnci ve IPG, PGP'nin tüm değerli üyeleri; Geçtiğimiz yıl Prof. Abdülkadir'in vefatından sonra, ki siz ona haklı olarak hoca diyordunuz ve buna tanık olduğumdan beri ben de aynı biçimde hitap ediyorum, İstanbul grubu ile birlikte çok özel anları paylaşmak onuruna sahip oldum. Bergama'da psikodrama sahnesinde, çok saygıdeğer bir öğretmen için düzenlenen, kendisinin de hazır bulunduğu veda töreninde çok özel ve örnek bir anı paylaşmıştık.

Ardından bu yıl, Napoli'de verdiğim bir konferansta, bir kişi sizlerle aynı kelimeleri kullanarak hasta insanları tedavi eden eski tedavcileri (psikoterapi ve rüya çalışmalarındaki atalarımız) belirterek sözü Asklepion sahnesine getirdi. Asklepion ölümün giremediği bir yer olarak çok ünlüydü.

Böylelikle atalarımız olan eski tedavcilerin tedavi edici güçlerini geri getiren bir sahne yaratarak, kanser hastalarına çok ileri teknolojiyle hizmet veren

Napoli'deki bir hastanenin orta yerinde çalıştık. Sizlerle paylaştıklarımız gibi, ortak bilinçdışında hocanın yardımlarını bulamazdım bu sahneyi asla yönetemezdim. Umarım bu sempozyum da her zamanki gibi çok iyi olacaktır. Sizlerle tüm bu deneyimlerimi paylaşmak istedim, çünkü bunun aramızda mevcut olan ağı gösteren ve hepimizi birbirimize bağlayan hattı daha da belirginleştiren en iyi yol olduğuna inanıyorum.

Uğraşınız hoş olsun, en iyi dileklerle. Monica, Nisan 2001

Jörg Burmeister Yazıyor:

Sevgili Monika, sevgili İnci, sevgili arkadaşlar ve meslektaşlar,

Bergama Kongresi için söylenebilecek en uygun söz, büyüleyici olduğudur. Ve onun manevi başkanı Prof. Abdülkadir Özbek ise olağanüstü bir meslektaşımızdır. Bu konferans ve bu değerli insana ilişkin bir takım anılarımı sizlerle paylaşmak istiyorum.

Gelin en başından yola çıkalım: Her yıl gerçekleşen Bergama Kongresi fikri yirmi yıl önce Grete Leutz ve Abdülkadir Özbek'in karşılaşmalarına kadar geri gider. Grete ve Abdülkadir her yıl Bergama'da Türk Grup Psikoterapistleri Birliği ile buluşma fikrini yaratırlar. Bundan sonra Türkiye ve Avrupa'nın bir çok yöresinden gelen yüzlerce katılımcının renklendirdiği yıllık bir toplantı üssü oluşur. Mükemmel planlamanız ve yaratıcılığınız için sizlere ne kadar teşekkür etsek azdır sevgili Grete ve Abdülkadir. Daha sonraki yıllarda Bergama Kongresi, üç farklı psikoterapi topluluğu (Ankara, İstanbul, İzmir) ve onların sorumluluk sahibi profesyonellerince düzenlendi.

Niçin Bergama? Bergama bu dünyada eşsiz bir yöre: Eski Yunan kültürünce Tanrı Aesklepius'a ithaf edilen, batı kültürünün en eski tedavi geleneklerinden birinin merkezi ve beşiğidir. Aesklepiadeslerce, yani Aesklepius'un din adamı hekimlerince kullanılmış olan tedavi yaklaşımlarına mükemmellik niteliğini vermiş olan muazzam bir antik alanı bugün hala şefkatle kucaklamaktadır. Hasta insanlar uzun ve dikdörtgen biçiminde bir yeraltı odasının tahta yataklarında yatmak üzere davet edilirdi. Her iki köşesinden, küçük su kanallarından gelen su sesleri duyulurdu. Odanın çatısında yer alan deliklerin çevresinde oturan Aesklepiadesler dua edip şifalı otlar yakarak yumuşacık bir müzik çalarlarken, aşağıda hasta insanlar loş bir ortamda uykuya dalarlardı. Bu, rüya tekniğinin kuluçka dönemi olarak adlandırılan